

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра маркетингу

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЕТИКА ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
У МІЖНАРОДНІЙ ЛОГІСТИЦІ

підготовки магістра

галузі знань *D Бізнес, адміністрування та право*

спеціальності *D5 Маркетинг*

освітньо-професійної програми *Маркетинг та міжнародна логістика*

Силабус освітнього компонента ЕТИКА ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ ЛОГІСТИЦІ підготовки магістра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D5 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою Маркетинг та міжнародна логістика.

Розробник: Рейкін В. С., професор кафедри маркетингу, д.е.н., професор

Гарант освітньо-професійної програми:

Інна МИЛЬКО

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри маркетингу

протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Тетяна САК

© Рейкін В. С., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право, D5 Маркетинг, Маркетинг та міжнародна логістика, другий (магістерський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції 10 год.
		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Рейкін Віталій Самсонович – д.е.н., професор, професор кафедри маркетингу

Контактна інформація викладача:

Телефон 0509262369

Електронна пошта: Reikin.Vitaliy@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Етика та соціальна відповідальність у міжнародній логістиці» спрямований на формування у здобувачів освіти системного розуміння етичних принципів ведення бізнесу в глобальному логістичному середовищі та важливості соціально відповідального підходу до управлінських рішень. У межах ОК вивчаються основи професійної етики, корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), міжнародні етичні стандарти, а також етичні дилеми, що виникають у сфері логістики та ланцюгів постачання. Розглядаються питання екологічної відповідальності, доброчесності у взаємодії з партнерами, постачальниками і споживачами. Особлива увага приділяється впровадженню політики сталого розвитку та забезпеченню прозорості у міжнародній логістиці. Освітній компонент сприяє розвитку критичного мислення, етичної рефлексії та відповідального лідерства майбутніх фахівців у сфері міжнародного бізнесу й логістики.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета вивчення освітнього компонента – сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про етичні засади діяльності в міжнародній логістиці, розвинути здатність до ідентифікації та вирішення етичних проблем, а також забезпечити розуміння ролі корпоративної соціальної відповідальності у формуванні сталих логістичних систем на глобальному рівні.

Основні завдання освітнього компонента:

- ознайомити здобувачів із ключовими поняттями, принципами та теоріями етики у сфері міжнародного бізнесу та логістики;
- дослідити специфіку етичних дилем, що виникають у процесі управління міжнародними логістичними ланцюгами;
- вивчити практики впровадження корпоративної соціальної відповідальності у логістичних компаніях;
- сприяти формуванню навичок етичного аналізу і прийняття рішень у складних міжкультурних бізнес-ситуаціях;

- залучити здобувачів до обговорення кейсів і практик компаній, що реалізують принципи етики та КСВ у міжнародному логістичному середовищі.

3. Soft Skills, що формуються у процесі вивчення ОК «Етика та соціальна відповідальність у міжнародній логістиці»:

- критичне мислення: здатність аналізувати етичні проблеми та приймати зважені рішення в умовах невизначеності;
- міжкультурна комунікація: уміння ефективно спілкуватися в багатонаціональному середовищі з урахуванням етичних та культурних особливостей;
- командна робота: навички співпраці в групах при вирішенні етичних дилем та обговоренні соціальних ініціатив у логістиці;
- креативність у вирішенні соціальних проблем: здатність знаходити нестандартні, але етично обґрунтовані рішення в контексті сталого розвитку логістики;
- навички ведення конструктивного діалогу та дебатов: здатність аргументовано відстоювати позицію щодо етичних питань, поважаючи інші погляди.

ОК «Етика та соціальна відповідальність у міжнародній логістиці» сприяє досягненню таких **целей сталого розвитку**:

ЦСР 4 – якісна освіта: забезпечує формування відповідального мислення, етичних цінностей та ключових компетентностей для сталого розвитку;

ЦСР 5 – гендерна рівність: підтримує принципи рівності прав і можливостей у міжнародних логістичних процесах;

ЦСР 6 – гідна праця та економічне зростання: вивчає етичні аспекти трудових відносин, захист прав працівників, антикорупційні практики;

ЦСР 13 – боротьба зі зміною клімату: вивчає вплив логістики на довкілля та способи зменшення вуглецевого сліду через етичне управління логістичними процесами.

4. Структура освітнього компонента.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бал
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи етики та соціальної відповідальності						
Тема 1. Ретроспектива та еволюція морально-етичних ідей	12	1	2	9	-	ФО (4), Т (2), Р (2) / 10
Тема 2. Етичний кодекс бізнесу	12	1	1	9	1	ФО (4), Т (4), Р (2) / 10
Тема 3. Професійна етика	12	1	1	9	1	Т (4), К (4), Р (2) / 10
Тема 4. Сутність соціальної відповідальності бізнесу	12	1	2	8	1	ФО (4), Т (4), Р (2) / 10
Тема 5. Корпоративна соціальна відповідальність як складова репутації	12	1	1	9	1	Т (4), К (4), Р (2) / 10
Разом за модулем 1	60	5	7	44	4	max 50 балів
Змістовий модуль 2. Реалізація етики та соціальної відповідальності у міжнародній логістиці						
Тема 6. Етика управлінських рішень у міжнародній логістиці	12	1	1	9	1	Т (4), ФО (4),

						P (2) / 10
Тема 7. Управління соціальними конфліктами та стресами у міжнародній логістиці	12	1	1	9	1	ФО (4), Т (4), Р (2) / 10
Тема 8. Особливості підготовки та проведення переговорів у міжнародній логістиці	12	1	1	9	1	Т (4), К (4), Р (2) / 10
Тема 9. Соціальна взаємодія та соціально-трудова відносини на міжнародному рівні	12	1	2	8	1	ФО (4), Т (4), Р (2) / 10
Тема 10. Практична реалізація соціальної відповідальності у міжнародній логістиці	12	1	2	9	-	Т (4), К (4), Р (2) / 10
Разом за модулем 2	60	5	7	44	4	max 50 балів
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	max 100

Форма контролю: поточне оцінювання (фронтальне опитування (ФО), тести (Т), ситуаційне завдання (К), реферат (Р), підсумковий контроль у формі заліку.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами освіти самостійно під методичним керівництвом викладача. Самостійна робота здобувачів передбачає: підготовку до практичних занять, опрацювання рекомендованої наукової літератури, підготовку до заліку. Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни та повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Формою самостійної роботи, що підлягає окремому оцінюванню є написання рефератів за тематикою ОК.

Таблиця 3

Тематика рефератів ОК

Назва теми ОК	Тематика рефератів	К-ть год
Тема 1. Ретроспектива та еволюція морально-етичних ідей	1. Історичний розвиток етичних стандартів у міжнародній торгівлі та логістиці. 2. Еволюція корпоративної соціальної відповідальності в логістичних компаніях. 3. Виклики етики в сучасних глобальних ланцюгах постачання: між культурними цінностями та міжнародними стандартами.	9
Тема 2. Етичний кодекс бізнесу	1. Історичний розвиток етичних кодексів у бізнесі: від корпоративної моралі до міжнародних стандартів. 2. Структура та роль етичного кодексу в логістичній компанії: між прибутком і відповідальністю. 3. Порівняльний аналіз етичних кодексів провідних міжнародних логістичних компаній	9
Тема 3. Професійна етика	1. Професійна етика в сфері міжнародної логістики: принципи, норми та виклики. 2. Роль професійної етики у формуванні довіри між учасниками глобальних ланцюгів постачання. 3. Професійна етика логіста: між стандартами компанії	9

	та етичними викликами <u>реального середовища</u> .	
Тема 4. Сутність соціальної відповідальності бізнесу	1. Еволюція поняття соціальної відповідальності бізнесу: від благодійності до сталого розвитку. 2. Соціальна відповідальність у міжнародній логістиці: стандарти, ініціативи та кращі практики. 3. Вплив соціально відповідального бізнесу на конкурентоспроможність логістичних компаній.	8
Тема 5. Корпоративна соціальна відповідальність як складова репутації	1. Формування корпоративної репутації через соціальну відповідальність: логістика як приклад впливової галузі. 2. Репутаційні ризики в логістиці: наслідки нехтування соціальною відповідальністю. 3. Корпоративна соціальна відповідальність як конкурентна перевага: як соціально відповідальний підхід зміцнює позиції компанії на ринку.	9
Тема 6. Етика управлінських рішень у міжнародній логістиці	1. Етичні дилеми в управлінні міжнародними логістичними процесами: між ефективністю та моральними принципами. 2. Прийняття етично відповідальних рішень у глобальних ланцюгах постачання: моделі, підходи та стандарти. 3. Роль керівника у формуванні етичної культури в логістичній компанії.	9
Тема 7. Управління соціальними конфліктами та стресами у міжнародній логістиці	1. Причини соціальних конфліктів у міжнародній логістиці: культурні відмінності, умови праці та етичні протиріччя. 2. Стреси в логістичних операціях: етична відповідальність керівника за психоемоційний стан працівників. 3. Етичні підходи до вирішення конфліктів у міжнародній логістиці: переговори, медіація, корпоративна культура.	9
Тема 8. Особливості підготовки та проведення переговорів у міжнародній логістиці	1. Міжкультурні аспекти переговорів у міжнародній логістиці: етичні норми та бар'єри взаєморозуміння. 2. Етичні принципи ведення переговорів у логістиці: прозорість, чесність і відповідальність. 3. Стратегії ефективної підготовки до міжнародних логістичних переговорів з урахуванням соціальної відповідальності.	9
Тема 9. Соціальна взаємодія та соціально-трудова відносина на міжнародному рівні	1. Міжнародні стандарти соціально-трудова відносин: вплив на логістичну діяльність глобальних компаній. 2. Соціальна взаємодія в мультикультурних логістичних командах: виклики та етичні аспекти комунікації. 3. Корпоративна політика у сфері соціально-трудова відносин: практики провідних логістичних компаній.	8
Тема 10. Практична реалізація соціальної відповідальності у міжнародній логістиці	1. Ініціативи соціальної відповідальності в логістичних компаніях: приклади та ефективність впровадження. 2. Виклики та бар'єри у впровадженні соціальної відповідальності в міжнародних ланцюгах постачання. 3. Оцінка впливу соціальної відповідальності на довгострокову стійкість та конкурентоспроможність	9

	логістичних компаній.	
Разом		88

IV. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 року (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>).

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем. Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено за пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді тестування, що включає 50 тестів по 2 бали кожен (загалом 100 балів). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань до заліку

1. Сутність та значення етики в міжнародному бізнесі та логістиці.
2. Корпоративна соціальна відповідальність: поняття, цілі, рівні реалізації.
3. Етичні норми та стандарти поведінки в глобальних ланцюгах постачання.
4. Міжнародні стандарти у сфері КСВ.
5. Етичне лідерство: роль управлінця у формуванні етичної корпоративної культури.
6. Принципи сталого розвитку та їхнє впровадження у логістичних стратегіях компаній.
7. Види та приклади етичних дилем у сфері міжнародної логістики.
8. Роль міжкультурної етики в міжнародних логістичних операціях.
9. Етичні аспекти трудових відносин, прав працівників і гендерної рівності в логістиці.
10. Впровадження політики КСВ у логістичній компанії: основні етапи та виклики.
11. Екологічна відповідальність у логістиці: підходи до зниження впливу на довкілля.
12. Антикорупційні стратегії в логістичних ланцюгах: механізми і приклади.
13. Етичний аудит логістичної компанії: методика та інструменти.
14. Аналіз кейсу: приклад конфлікту інтересів у міжнародному постачанні – шляхи вирішення.
15. Соціальна відповідальність постачальників: критерії оцінки та контролю.
16. Управління ризиками репутації в міжнародній логістиці.
17. Соціальне підприємництво в галузі логістики: перспективи розвитку.
18. Приклади успішного впровадження принципів етики та КСВ у міжнародних логістичних компаніях (Amazon, DHL).
19. Погляди на етику філософів Стародавнього світу.
20. Етика стоїцизму та епохи Середньовіччя.
21. Фізіократизм та етика капіталістичного періоду.
22. Сутність та генезис соціальної відповідальності бізнесу.
23. Рівні соціальної відповідальності бізнесу.
24. Корпоративна соціальна відповідальність як складова репутації.
25. Сутність та види етичних кодексів в бізнесі.
26. Корпоративні кодекси у міжнародній логістиці.
27. Основні поняття професійної етики.
28. Професійний розвиток, вигорання та стрес.
29. Професійні кодекси у міжнародній логістиці.
30. Сутність та причини конфлікту у міжнародній логістиці.
31. Негативні та позитивні соціальні прояви конфлікту.
32. Управління конфліктною ситуацією у міжнародній логістиці.
33. Правила розв'язання конфліктів у міжнародній логістиці.
34. Стресові ситуації у міжнародній логістиці.
35. Основні етапи підготовки та проведення переговорів у міжнародній логістиці.
36. Підготовка до переговорів у міжнародній логістиці.
37. Проведення переговорів та аналіз результатів у міжнародній логістиці.
38. Сутність соціальної взаємодії у міжнародній логістиці.
39. Соціально-трудові відносини у міжнародній логістиці.
40. Практична реалізація соціальної відповідальності у міжнародній логістиці.

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у формі заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Таблиця 4

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
-----------------------	----------------------------

90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60–100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1–59 балів (незараховано): здобувач не засвоїв більшості тем освітнього компонента, не в змозі викласти зміст більшості основних питань та не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з освітнього компонента.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Стовпець В.Г., Стовпець О.В., Гловаціка С.М. Корпоративна етика та психологія. Навчальний посібник. Херсон: Олді+, 2021. 236 с.
2. Кемша О. Ю. Етика бізнесу та соціальна відповідальність: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2020. 215 с.
3. Дегтяр А.О., Плотнікова М.О. Корпоративна соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 314 с.
4. Балджи М.Д. Етика бізнесу: навчальний посібник К.: ФОП Гуляєва В.М., 2021. 332 с.
5. Godfrey Paul C., Jacobus Laura E. Ethics and Business: An Integrated Approach for Business and Personal Success, International Adaptation. Wiley. John Wiley & Sons, 2022. P. 272.

Додаткова

6. Вараксіна О., Шульга В. Роль корпоративної культури у сучасному бізнес-середовищі. *Економіка та суспільство*. 2023. №49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-63>.
7. Ляшук К., Гордовський А. Соціальний маркетинг та соціальна відповідальність бізнесу. *Трансформаційна економіка*. 2023. №2. С. 34-37.
8. Орлова К.Є., Бірюченко С.Ю. Етика бізнесу як об'єкт наукового дослідження. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. №1(99). С. 76-82. [https://doi.org/10.26642/ema-2022-1\(99\)-76-82](https://doi.org/10.26642/ema-2022-1(99)-76-82).
9. Рейкін В.С. Етичні та інституціональні аспекти культури бізнесу. *«Економіка та суспільство»*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-16>.
10. Рейкін В.С., Найдюк П., Черняк В. Етичні та інституціональні аспекти культури бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-16>.
11. Рейкін В. С., Сапотницька Н., Григоруку І. Аналіз стратегій сталої логістики у глобальному масштабі. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 7. С. 651-663. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-7\(7\)-651-663](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-7(7)-651-663).

Інтернет-ресурси

1. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
2. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені

Лесі Українки. URL:

https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/

4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.